

Dobitnice knjige "O putovanjima kroz vrijeme"

U svojoj posljednjoj autobiografskoj knjizi "O putovanjima kroz vrijeme" poljski nobelovac Czesław Miłosz ponovno piše o svom odrastanju i školovanju u Vilnius, Krakovu, Varšavi, o vlastitoj emigraciji u Francuskoj i Americi, ali isto tako i o velikim i neizbježnim europskim temama, poput komunizma i nacizma ili zamršenih poljsko-litavskih povijesnih i političkih odnosa, često neodvojivih od ruskih i ukrajinskih

Dvije čitateljice na poklon dobivaju knjigu velikog poljskog nobelovca Czesława Miłosza "O putovanjima kroz vrijeme", su:

%%IGRA%%

Miłosz opsesivno piše o teškom naslijeđu europskog dvadesetog stoljeća, čiji je glasovit sudionik i kroničar. Stoga i izbor glavnih likova u ovoj knjizi može biti posve osoban. I doista, Miłosz piše o svom stricu, litavskom pjesniku Oscaru Miłoszu, zatim o velikim imenima poljske kulture i književnosti, kakvi su već bili Leszek Kołakowski, Witold Gombrowitz, Gustaw Herling-Grudziński, Wisława Szymborska ili Ivan Pavao II. Miłosz, uvjereni antikomunist, katolik i konzervativac, ispisao je u ovoj knjizi pregršt elegantnih i nadahnutih eseja u kojima će hrvatski čitatelji zasigurno prepoznati mnoge od vlastitih dilema i trauma.

Između dva rata Poljska je bila smatrana polufašističkom državom – do kojeg je stupnja taj sud bio utemeljen, ne bih sad u to htio ulaziti. Drugi svjetski rat nije donio veliko poboljšanje. Sudjelovanje poljskih vojnih snaga u borbi protiv totalitarizma za nas je veoma važno, dok se na Zapadu više pamtilo da je Poljska mjesto na kojem je nastao logor u Auschwitzu i gdje je sprovedeno istrebljenje Židova. Nedostatak potpunijih informacija sve do danas o tome što se događalo u Poljskoj za vrijeme okupacije je doista nevjerojatan. U poznatom stripu Arta Spiegelmana Maus Židovi su prikazani kao miševi, Nijemci kao mačke, a Poljaci kao svinje: smatram da ta slika nije odveć pohvalna za Židove, uvredljiva za mačke, a da ne govorim o Poljacima. Poljska je tamo definirana kao „satelitska država“ – što nama zvuči strašno, ali strani čitatelji, koji ne znaju o tome ništa, s lakoćom će progutati takvu rečenicu. Zacijelo otud i potječe uvjerenje koje je nastalo poslije rata na Zapadu – koliko je pak ono rasprostranjeno i koliko je još živo, to je već nešto drugo – da je komunistička vlast bila jedino rješenje za divlje i antisemitske Poljake. -

Czesław Miłosz

O autoru: Czesław Miłosz (1911 – 2004) poljski pjesnik, esejist i prevoditelj, rođen je u Litvi, selu Šeteniai u blizini Kaunasa. Studirao je polonistiku i pravo, živio u Vilniusu, Parizu, Varšavi, Krakovu i Kaliforniji (SAD). Iako najpoznatiji kao pjesnik, napisao je brojne utjecajne esejističke knjige, poput "Zasužnjenog uma" ili "Rodbinske Europe", kao i poznati roman "U dolini rijeke Isse". Dobio je Nobelovu nagradu za književnost godine 1980.